

מי חיבר את ההמנון הלאומי "התקווה"

צביקה קנרק

מחבר ההמנון הלאומי, נפתלי הרץ אימבר, נולד בז'לוצ'וב גליציה (תרי"ז – 1856). בילדותו גילה כשרון של משורר וכבר מגיל צעיר חיבר שירים בעברית. בן 18 עזב את עיר מולדתו ועבר לברודי שם הכיר משכילים בני העיר. משם עבר ללבוב וליאסי שברומניה. לפי עדותו חיבר ביאסי בשנת 1878 את השיר "תיקוותנו", שלאחר מכן נקרא "התקווה".

בבואו לארץ ישראל ביקר אימבר במושבות וחיבר
שירים שנתחבבו על בני המושבות. במיוחד התחבב
השיר "התקווה" שהיה מושר בהתלהבות. יש
אומרים שאימבר התאים את השיר למנגינה
סלאווית שהביא עימו מרומניה. יש אומרים
שנתחברה ע"י חזן אחד מאיכרי ראשון לציון. השיר
התפשט בכל הארץ בגלל תוכנו הלאומי ובשל
מנגינתו העממית. לאחר מכן התקבל השיר
"התקווה" כהמנונם של חובבי ציון וכן כהמנונה
הרשמי של התנועה הציונית. עם קום המדינה היה
"התקווה" המנונה הלאומי של מדינת ישראל.

"התקווה" לאחר השינוי
שערכו אנשי ראשון לציון:

"התקווה" כפי שכתב אימבר:

" עוד לא אבדה תקותנו
התקווה בת שנות אלפיים
להיות עם חופשי בארצנו
ארץ ציון וירושלים."

"עוד לא אבדה תקותנו
התקווה הנושנה
לשוב לארץ אבותינו
עיר בה דוד חנה".

השינוי בהתקווה נעשה בשנת 1905. המורה י.ל. מטמן
– כהן מבית הספר ראשון לציון, החליף שני משפטים
מן הנוסח המקורי.

איזו גירסה שרים בזמננו?

כָּל עוֹד בְּלִבִּי פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יִהוּדֵי הַמַּיָּה,
לִפְאֹתַי מִזְרַח קְדִימָה
עֵינֵינוּ לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה-
עוֹד לֹא אֲבָדָה תְּקוּתָנוּ
הַתְּקוּוּהָ מִשְׁנַת אֲלֵפִיִּים
לְהִיּוֹת עִם חוֹפְשֵׁי בְּאַרְצָנוּ
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.